

**Wystawa „Bunt” – Ekspresjonizm – Transgraniczna awangarda.
Prace z berlińskiej kolekcji prof. St. Karola Kubickiego we Wrocławiu**

19.11–12.12.2015 | poniedziałek-sobota, godz. 10.00-18.00

Wernisaż: 26.11.2015, godz. 17.00 | Wstęp wolny!

Finisaż: 12.12.2015, godz. 16.00 | Wstęp wolny!

Premiera filmu *Bunt – Re-wizja* oraz spotkanie autorskie z dr Lidią Głuchowską na temat książki *Stanisław Kubicki – in transitu. Poeta tłumaczy sam siebie / Ein Poet übersetzt sich selbst*

Dolnośląskie Centrum Fotografii „Domek Romański” – Galeria Ośrodka Kultury i Sztuki we Wrocławiu
pl. bpa Nankiera 8, 50-140 Wrocław, www.okis.pl
Bilety: normalny 4 zł, ulgowy* 2 zł. W poniedziałki wstęp bezpłatny.

Wystawa „Bunt” – Ekspresjonizm – Transgraniczna awangarda. Prace z berlińskiej kolekcji prof. St. Karola Kubickiego zorganizowana przez Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Artystycznego i prezentowana w Dolnośląskim Centrum Fotografii „Domek Romański” wieńczy międzynarodowe tournée honorujące hojną darowiznę syna polsko-niemieckiej pary artystów, Margarete i Stanisława Kubickich, dla polskich muzeów.

Dotychczas prezentowana była ona w Muzeum Narodowym w Poznaniu (19.04–31.05.2015) oraz Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy (26.06–23.08.2015), a także w ojczyźnie ekspresjonizmu, Dreźnie – w Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego (4.09–8.11.2015).

Zasadniczą część wystawy stanowią prace graficzne i rysunki ugrupowania siedmiu artystów **grupy Bunt** (1918–1922) – **Margarete i Stanisława Kubickich, Jerzego Hulewicza, Jana Panieńskiego, Władysława Skotarka, Stefana Szmaja i Jana Jerzego Wronieckiego**. Ich pierwsze wystąpienie miało miejsce w kwietniu 1918 roku w Poznaniu. Świadomie dwujęzyczna nazwa zrzeszenia *Bunt* (która po niemiecku znaczy: pstry, jaskrawy) odzwierciedla jego ekspresjonistyczny program, symbolizowany także przez graficzny motyw Wieży Babel, który pojawił się na plakatach pierwszej wspólnej wystawy, przygotowanych w dwóch językach i stanowiących w trakcie I wojny światowej pacyfistyczne wezwanie do pojednania polskiej i niemieckiej ludności miasta.

Ze względu na fakt, że w latach 1918–1919 w galerii czasopisma „Die Aktion” odbyły się trzy wystawy grupy *Bunt*, a jego ostatnim wspólnym wystąpieniem była *Internationale Ausstellung revolutionärer Künstler* [Międzynarodowa Wystawa Artystów Rewolucyjnych] w Berlinie w 1922 roku, prace składające się na aktualną ekspozycję do momentu darowizny dla polskich muzeów pozostawały w tamtejszych zbiorach spadkobierców Kubickich.

Aktualnej wystawie prac, utrzymanych głównie w stylu ekspresjonistycznym, towarzyszą współczesne prezentacje artystyczne. Logotyp tournée autorstwa **Andrzeja Bobrowskiego** oraz grupowe realizacje 31 grafików – **Refleks** (2014–2015) i **Ulotka** (2015) ukazują stylistyczny i programowy wpływ dokonań grupy *Bunt* na sztukę najnowszą. Pokaz **Ich 7** (2015) obejmuje prace nieformalnej grupy twórców, której skład i profil artystyczny nawiązuje do siedmioosobowego stowarzyszenia poznańskich ekspresjonistów. Oprócz prac sześciu grafików wrocławskich i poznańskich, prezentacja ta obejmuje rzeźbę autorstwa **Małgorzaty Kopczyńskiej**, stanowiącej żeński pendant najwybitniejszego rzeźbiarza *Buntu* – Augusta Zamoyskiego. Jej obecność przypominać ma także słabo znany fakt, iż prac

reprezentujących tę dziedzinę sztuki w dorobku grupy było więcej. Rzeźby z drewna tworzył bowiem Władysław Skotarek, a z gipsu i brązu – Margarete Kubicka.

Po premierze w Dreźnie, także we Wrocławiu zaprezentowana zostanie instalacja ze szkła i żelaza pt. **Przenikanie** (2015), której główny komponent stanowi para monumentalnych portretów w formie reliefów autorstwa wrocławskiego tandemu artystów, **Karoliny Ludwiczak** i **Marcina Stachowiaka**. Forma tej pracy nawiązuje do linorytniczych płyt, z których w latach 1917/1918 współzałożyciele *Buntu* – Margarete i Stanisław Kubiccy – odbijali swe ekspresjonistyczne wizerunki własne.

Poza dziełami graficznymi ekspozycja obejmuje fotografie ukazujące historyczny kontekst transgranicznej działalności grupy. Część z nich wykonali tak wybitni fotografowie dwudziestolecia międzywojennego jak przedstawiciel nowej rzeczowości – **August Sander** czy ex-dadaista – **Raoul Hausmann**.

Nowym komponentem wystawy będą monumentalne prace w technikach druku wklęsłego i wypukłego, uzupełniające prezentację *Ich 7*, uświadamiające zmianę uzusu odbiorczego grafiki, nieupowszechnianej już, jak w czasach *Buntu*, głównie za pomocą czasopism artystycznych, lecz częściej poprzez autonomiczne ekspozycje i multimedialne pokazy, w ramach których pojedyncze obiekty zdumiewać mogą swą skalą. Ponadto we Wrocławiu po raz pierwszy w trakcie tournée zaprezentowany zostanie film artystyczno-dokumentacyjny **Bunt – Re-wizja**, autorstwa Lidii Głuchowskiej i Anny Kraśko, ukazujący wszystkie jego dotychczasowe stacje, od momentu przekazania daru z prywatnej kolekcji w Berlinie do wystawy w Dreźnie.

Ekspozycja w „Domku Romańskim”, podobnie jak poprzednie odsłony, włączona do programu Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, upamiętnia fakt, iż silnymi centrami ekspresjonizmu były niegdyś nie tylko Poznań, Berlin i Drezno, lecz również obecna stolica Dolnego Śląska. Ponadto wskazuje ona na fakt, że nie tylko druk wklęsły i wypukły, lecz również fotografia są mediami twórczych eksperymentów stanowiących pomost pomiędzy czasami ekspresjonizmu i klasycznej awangardy a współczesnością.

Kuratorka tournée wystawy: dr Lidia Głuchowska

Koordynatorzy wystawy we Wrocławiu: Agnieszka Chodysz-Foryś, Marta Przetakiewicz, Bronisław Kowalewski (Dolnośląski Festiwal Artystyczny OKiS)

Prezentacje sztuki współczesnej towarzyszące wystawie prac grupy *Bunt*:

Projekt *Refleks* (2014–2015)

Artyści współcześni:

Krzysztof Balcerowiak, Andrzej Bobrowski, Stefan Ficner, Marek Glinkowski, Jarosław Janas, Dorota Jonkajtis, Katarzyna Krawczyk, Maciej Kurak, Małgorzata Maryna Mazur, Agnieszka Mori, Grzegorz Nowicki, Mirosław Pawłowski, Max Skorwider, Piotr Szurek, Michał Tatarkiewicz, Radosław Włodarski

Kurator: Maciej Kurak

Plakat: Andrzej Bobrowski

Film: Marek Glinkowski (tekst: Maciej Kurak, dźwięk: Radosław Włodarski)

Projekt *Ulotka* (2015)

Artyści współcześni:

Krzysztof Balcerowiak, Andrzej Bobrowski, Magdalena Czerniawska, Stefan Ficner, Agata Gertchen, Marek Glinkowski, Mariusz Gorzelak, Paweł Frąckiewicz, Jarosław Janas, Aleksandra Janik, Zuzanna Dyrda, Dorota Jonkajtis, Anna Kodź, Wojciech Kończ, Sebastian Łubiński, Katarzyna Krawczyk, Marta Kubiak, Maciej Kurak, Małgorzata Maryna Mazur, Agnieszka Mori, Christopher Nowicki, Grzegorz

Nowicki, Mirosław Pawłowski, Max Skorwider, Jacek Szewczyk, Piotr Szurek, Michał Tatarkiewicz, Anna Trojanowska, Przemysław Tyszkiewicz, Małgorzata Warlikowska, Radosław Włodarski

Kurator: Maciej Kurak

Koordynator we Wrocławiu: Jacek Szewczyk

Plakat: projekt: Maciej Kurak, Radosław Włodarski, Andrzej Bobrowski; linoryt: Andrzej Bobrowski

Film: Marek Glinkowski (dźwięk: Radosław Włodarski)

Projekt Ich 7 (2015)

Artyści współcześni:

Andrzej Bobrowski, Agata Gertchen, Maciej Kurak, Jacek Szewczyk, Piotr Szurek, Przemysław Tyszkiewicz (grafika), Małgorzata Kopczyńska (rzeźba)

Kuratorka: Lidia Głuchowska

Instalacja ze szkła i żelaza *Przenikanie* (2015)

Karolina Ludwiczak, Marcin Stachowiak

Bunt – Re-wizja: film artystyczno-dokumentacyjny o tournée wystawy donacyjnej

Koncepcja i realizacja: Lidia Głuchowska, Anna Kraśko

Realizacja techniczna: Anna Kraśko

Organizatorzy:

Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu – Instytucja Kultury Samorządu Województwa Dolnośląskiego – w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Artystycznego oraz Dolnośląskie Centrum Fotografii „Domek Romański” – galeria OKiS

Muzeum Narodowe w Poznaniu

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Dreźnie (należące do Związku Muzeów Miasta Drezno)

Partnerzy:

Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, Wydział Grafiki i Sztuki Mediów
Wrocławskie Targi Dobrych Książek

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Grafiki i Komunikacji Wizualnej

Fundacja Rarytas, Poznań

Wielkopolskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych

Instytut Sztuk Wizualnych, Wydział Artystyczny, Uniwersytet Zielonogórski

Patronat:

Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie

Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego

Patroni medialni edycji wrocławskiej:

„Quart”, „Dyskurs”, „Format”, „Odra”, Radio Wrocław Kultura, portal DOKiS.pl

Opieka medialna: TVP Wrocław

Projekt współfinansowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Wystawa we Wrocławiu dofinansowana ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego.